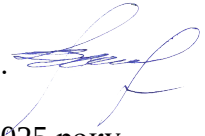

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Центральноукраїнський державний
університет імені Володимира Винниченка**
Факультет психології та історії
Кафедра філософії та соціальних наук

**«ЗАТВЕРДЖУЮ»
завідувач кафедри**

д.ф.н., проф. Харченко Ю. В.

«28» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Туристичне регіонаознавство
(шифр і назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: A1 Освіта
(шифр, назва галузі)

Спеціальність: A4.07 Середня освіта (Географія)
(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма: Середня освіта (Географія) та краєзнавчо-туристична робота
(назва)

Форма навчання денна
(денна, заочна)

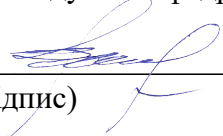
Робоча програма навчальної дисципліни **Туристичне регіонаознавство** розроблена на основі освітньо-професійної програми **Середня освіта (Географія) та краєзнавчо-туристична робота**, навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня магістр за спеціальністю А4.07 Середня освіта (Географія)

Розробники: кандидат географічних наук, доцент Сільченко Ю. Ю.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри філософії та соціальних наук.

Протокол від «28» серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри філософії та соціальних наук

	<u>Харченко Ю. В.</u>
(підпис)	(прізвище та ініціали)

Робоча програма навчальної дисципліни «Туристичне регіонаознавство» для студентів спеціальності А4.07 Середня освіта (Географія) за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. – ЦДУ імені В. Винниченка, 2025. – 15 с.

© Сільченко Ю.Ю., 2025 рік

© ЦДУ імені В. Винниченка, 2025 рік

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4,5	Галузь знань A1 Освіта	ВИБІРКОВА	
Індивідуальне навчально-дослідне завдання _____ (назва)	Спеціальність: A4.07 Середня освіта (Географія)	Рік підготовки	
		1-й	
Семестр			
2-й			
Загальна кількість годин – 135	Освітня програма: Середня освіта (Географія) та краєзнавчо-туристична робота	Лекції	
		28 год.	
Практичні, семінарські			
18 год.		.	
Лабораторні			
0 год.			
Самостійна робота			
89 год.			
Індивідуальні завдання:			
0 год.			
Вид контролю:			
Залік			
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 6	Рівень вищої освіти: Другий (магістерський)		

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: сформувати у студентів систему знань про природні, історико-культурні, соціально-економічні та політичні особливості країн світу, що визначають розвиток туризму; навчити оцінювати туристичний потенціал територій, порівнювати країни за туристичними ресурсами та видами туризму, розуміти роль туризму у формуванні міжнародних зв'язків і культурного обміну.

Завдання навчальної дисципліни:

1. Ознайомити студентів із базовими поняттями, принципами та методами країнознавства у сфері туризму.
2. Розкрити особливості природно-географічного, історико-культурного та соціально-економічного потенціалу країн світу.
3. Навчити здійснювати порівняльний аналіз туристичних регіонів і ринків.
4. Формувати вміння оцінювати туристичні ресурси, маршрути, ризики та привабливість територій.
5. Сприяти розвитку професійної компетентності у сфері міжнародного туризму, екскурсійної діяльності та культурної комунікації.

загальні	фахові
ЗК1. Здатність набувати спеціалізовані концептуальні знання у процесі навчання та/або професійної діяльності на рівні новітніх	ФК1. Здатність усвідомлювати та інтегрувати концептуальні природничо-географічні, суспільно-географічні,

досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності. ЗК2. Здатність до абстрактного та критичного мислення, аналізу та синтезу; здатність виявляти та вирішувати проблеми у сфері професійної діяльності, бути критичним і самокритичним.	картографічні, психолого-педагогічні, краєзнавчо-туристичні знання та навички, орієнтуватися у світовому й національному географічному освітньо-науковому просторі з метою розширення й актуалізації географічних і психолого-педагогічних знань. ФК. Здатність здійснювати комплексний аналіз туристично-рекреаційного потенціалу територій (країн, регіонів), виявляти закономірності формування регіональних туристичних ринків та проектувати конкурентоспроможний туристичний продукт на основі специфіки DESTINATION.
---	--

1.3. Очікувані програмні результати навчання:

ПРН1. Розуміє концептуальні засади та основні теоретико-методологічні проблеми природничої, антропогенної, суспільної географії, картографії та геоінформаційних технологій, методики навчання географії в старшій (профільній) та вищій школі на рівні новітніх наукових здобутків.

ПРН. Здатність здійснювати стратегічну оцінку туристично-рекреаційного потенціалу територій різного рангу, моделювати розвиток регіональних ринків та обґрунтовувати створення інноваційних туристичних продуктів, що базуються на унікальності DESTINATION та відповідають принципам конкурентоспроможності й сталого розвитку.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ І. Теоретико-методологічні основи туристичного регіонознавства

Тема 1. Наукові засади та методологія туристичного регіонознавства

Сутність, об'єкт, предмет і система туристичного країнознавства. Мета, завдання та функції дисципліни. Туристичне країнознавство в структурі географічних, соціально-економічних та культурологічних наук. Основні принципи наукового пізнання просторових аспектів туризму. Методи туристичного країнознавчого аналізу: аналітичні, статистичні, картографічні, порівняльно-географічні, експертні. Комплексний підхід у вивченні країн і регіонів світу як туристичних DESTINATION.

Тема 2. Етапи становлення країнознавчих знань і розвиток туристичного регіонознавства

Історична еволюція країнознавства: від описового до аналітичного етапу. Класичні школи країнознавства (німецька, французька, англійська, українська). Формування туристичного країнознавства як окремого напрямку географічної науки у ХХ–ХХІ ст. Розвиток національної школи туристичного країнознавства в Україні. Внесок українських учених у формування сучасних підходів до вивчення туристичних регіонів.

Тема 3. Сучасні концепції та парадигми країнознавчих досліджень

Географічний детермінізм і можливості його застосування в туризмі. Теорії держави в контексті територіальної організації туризму: органічна, функціональна, концепція «держави-контейнера». Цивілізаційний, формаційний, культурологічний та геополітичний підходи до вивчення країн. Концепції глобалізації, регіоналізації, мондіалізму, євразійства. Сучасні теорії туристичних систем і моделей розвитку туризму у світі.

Тема 4. Ключові категорії та поняття туристичного регіонаознавства

Туристичний простір і територія. Політична карта світу як базис для туристичних досліджень. Етапи формування сучасної політичної карти світу. Етнічна, мовна, релігійна та культурна структура світу як чинники розвитку туризму. Культурна спадщина, історичні центри, національні парки й об'єкти ЮНЕСКО як складові туристичного потенціалу країн.

Тема 5. Просторово-територіальна організація держав і туристичних систем

Поняття географічного положення країни та його типи (природне, економіко-географічне, політико-географічне, транспортне, туристичне). Територія та простір як об'єкти аналізу. Державні кордони: функції, види, проблеми делімітації та демаркації. Форми державного устрою та політичного режиму і їх вплив на розвиток туризму. Столиця як політико-культурний і туристичний центр країни. Особливості адміністративно-територіального устрою держав світу.

Тема 6. Глобалізація, національна держава та міжнародний туризм

Глобалізаційні процеси у світовій економіці й культурі та їхній вплив на туризм. Туризм як чинник інтеграції, міжкультурного діалогу та національної ідентичності. Глобальні туристичні потоки, транснаціональні корпорації в туризмі, світові туристичні організації. Виклики для національних туристичних систем у XXI столітті: цифровізація, безпека, сталий розвиток, військові ризики.

Тема 7. Туристичний бренд і імідж держави

Поняття іміджу, бренду, репутації країни. Формування національного бренду через туризм. Стратегії створення позитивного туристичного іміджу. Маркетингові комунікації у просуванні туристичних дестинацій. Роль культурної дипломатії, фестивалів, спортивних і мистецьких подій у формуванні міжнародного образу країни. Туристичний імідж України у світовому контексті.

Розділ II. Туристичні регіони та країни світу

Тема 8. Географічна структура світового туризму

Принципи районування світу для потреб туризму. Поняття туристичного макрорегіону. Критерії класифікації країн за рівнем розвитку туризму. Основні туристичні райони світу: Європейський, Американський, Азіатсько-Тихоокеанський, Африканський, Близькосхідний. Роль міжнародних організацій (UNWTO, UNESCO, WTTC) у регулюванні світового туризму.

Тема 9. Європейський туристичний макрорегіон

Природні, історико-культурні та соціально-економічні чинники розвитку туризму в Європі. Основні туристичні субрегіони: Північна, Західна, Центральна, Південна та Східна Європа. Особливості туристичної політики Європейського Союзу. Вплив війни в Україні на туристичний простір Європи. Лідери туризму: Франція, Іспанія, Італія, Велика Британія, Польща. Потенціал туристичного партнерства України з країнами ЄС.

Тема 10. Азіатсько-Тихоокеанський туристичний макрорегіон

Природно-географічні, культурні та демографічні особливості регіону. Туристичні ринки Китаю, Японії, Південної Кореї, Таїланду, Індонезії, В'єтнаму, Австралії та Нової Зеландії. Туризм як рушій економічного розвитку в регіоні. Релігійні та культурні традиції як основа туристичної привабливості. Екотуризм та інновації у сфері сталого туризму.

Тема 11. Американський туристичний макрорегіон

Особливості туристичного розвитку Північної, Центральної та Південної Америки. Провідні туристичні країни: США, Канада, Мексика, Бразилія, Аргентина, Чилі, Куба. Роль національних парків, мегаполісів і культурної спадщини у формуванні туристичного іміджу континенту. США як світовий центр ділового, культурного та подієвого туризму.

Тема 12. Африканський туристичний макрорегіон

Природно-рекреаційний потенціал Африки. Проблеми й перспективи розвитку туризму на континенті. Північна, Західна, Східна та Південна Африка — основні туристичні напрями. Єгипет, Марокко, Кенія, Танзанія, ПАР — ключові туристичні країни. Сафарі-туризм, етнографічний і природничий туризм як провідні види.

Тема 13. Близькосхідний туристичний макрорегіон

Географічні межі та особливості регіону. Туризм у країнах Перської затоки, Ізраїлі, Туреччині, Йорданії, Ірані. Релігійний туризм і паломництво. Єгипет і Туреччина як світові туристичні лідери. Безпекові аспекти подорожей у регіоні. Потенціал розвитку міжнародного туризму у післявоєнному контексті.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усьо го	у тому числі					усьо го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд.	СРС		л	п	лаб.	інд.	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Вступ до туристичного країнознавства. Сутність, предмет і завдання дисципліни. Місце в системі туристичних наук. Зв'язок із географією, економікою, культурологією.	7	2				5						
Методи оцінювання туристичного потенціалу країни. Показники туристичних ресурсів, критерії привабливості, роль географічного положення, природних і культурних чинників	7	2				5						
Туристичне районування світу. Основні макрорегіони світу (Європа, Азія, Америка, Африка, Австралія та Океанія). Принципи виділення та характеристика.	9	2	2			5						
Європа як провідний туристичний макрорегіон світу. Типи туризму, провідні країни (Франція, Італія, Іспанія, Швейцарія, Чехія). Європейські туристичні маршрути.	7	2				5						
Туристичний потенціал Північної Європи. Країни Скандинавії: Норвегія, Швеція, Фінляндія, Ісландія, Данія. Природні ландшафти, екотуризм, культурна спадщина вікінгів.	9	2	2			5						

Центральна і Східна Європа у світовому туризмі. Польща, Чехія, Угорщина, Словаччина, Україна. Історико-культурні ресурси, гастрономічний і подієвий туризм.	9	2	2			5						
Азіатсько-Тихоокеанський регіон у світовому туризмі. Китай, Японія, Таїланд, Індонезія, Австралія, Нова Зеландія. Особливості туризму в умовах кліматичної різноманітності.	9	2	2			5						
Америка — континент контрастів і туристичних можливостей. США, Канада, Мексика, Бразилія, Перу, Куба. Туризм природний, культурний, подієвий, розважальний.	9	2	2			5						
Африка та Близький Схід у міжнародному туризмі. Єгипет, Марокко, Кенія, Танзанія, ПАР, Туреччина, ОАЕ. Розвиток сафарі-, пляжного, релігійного й медичного туризму.	9	2	2			5						
Україна у світовому туристичному просторі. Туристичні регіони України, потенціал і виклики.	12	2				10						
Глобалізаційні процеси та їх вплив на розвиток туризму. Сутність і прояви глобалізації у сфері подорожей. Міжнародні туристичні організації (UNWTO, UNESCO, WTTC). Транснаціональні корпорації в туризмі. Вплив світових криз на туристичні потоки	9	2	2			5						
Туризм і сталий розвиток територій. Концепція сталого туризму. Принципи збалансованого використання природних і культурних ресурсів. Екотуризм, соціальний туризм, відповідальне подорожування	7	2				5						
Туристичні ресурси Австралії та Океанії. Особливості географічного положення, природна унікальність регіону. Туристичні центри	9	2	2			5						

Австралії, Нової Зеландії, Фіджі, Папуа-Нової Гвінеї. Роль австралійського туризму у глобальній економіці.												
Туристичний імідж та брендинг країн світу. Формування позитивного образу країни на міжнародному ринку. Концепція "Country Branding". Успішні кейси: Японія, Іспанія, Швейцарія, Туреччина, Україна.	10					10						
Міжнародні туристичні потоки та тенденції їх розвитку. Географія світових туристичних потоків, статистика прибуттів і виїздів. Нові напрямки подорожей, фактори зростання та спаду. Прогнози розвитку туризму у XXI столітті.	13	2	2			9						
Всього	135	28	18			89						

4. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Теми лекційних занять

4.1.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ до туристичного країнознавства. Сутність, предмет і завдання дисципліни. Місце в системі туристичних наук. Зв'язок із географією, економікою, культурологією.	2
2	Туристичне районування світу. Основні макрорегіони світу (Європа, Азія, Америка, Африка, Австралія та Океанія). Принципи виділення та характеристика.	2
3	Європа як провідний туристичний макрорегіон світу. Типи туризму, провідні країни (Франція, Італія, Іспанія, Швейцарія, Чехія). Європейські туристичні маршрути.	2
4	Туристичний потенціал Північної Європи. Країни Скандинавії: Норвегія, Швеція, Фінляндія, Ісландія, Данія. Природні ландшафти, екотуризм, культурна спадщина вікінгів.	2
5	Центральна і Східна Європа у світовому туризмі. Польща, Чехія, Угорщина, Словаччина, Україна. Історико-культурні ресурси, гастрономічний і подієвий туризм.	2
6	Азіатсько-Тихоокеанський регіон у світовому туризмі. Китай, Японія, Таїланд, Індонезія, Австралія, Нова Зеландія. Особливості туризму в умовах кліматичної різноманітності.	2
7	Америка — континент контрастів і туристичних можливостей. США, Канада, Мексика, Бразилія, Перу, Куба. Туризм природний, культурний, подієвий, розважальний.	2
8	Африка та Близький Схід у міжнародному туризмі. Єгипет, Марокко, Кенія, Танзанія, ПАР, Туреччина, ОАЕ. Розвиток	2

	сафари-, пляжного, релігійного й медичного туризму.	
9	Україна у світовому туристичному просторі. Туристичні регіони України, потенціал і виклики.	2
10	Глобалізаційні процеси та їх вплив на розвиток туризму. Сутність і прояви глобалізації у сфері подорожей. Міжнародні туристичні організації (UNWTO, UNESCO, WTTC). Транснаціональні корпорації в туризмі. Вплив світових криз на туристичні потоки	2
11	Туризм і сталий розвиток територій. Концепція сталого туризму. Принципи збалансованого використання природних і культурних ресурсів. Екотуризм, соціальний туризм, відповідальне подорожування	2
12	Туристичні ресурси Австралії та Океанії. Особливості географічного положення, природна унікальність регіону. Туристичні центри Австралії, Нової Зеландії, Фіджі, Папуа-Нової Гвінеї. Роль австралійського туризму у глобальній економіці.	2
13	Туристичний імідж та брендинг країн світу. Формування позитивного образу країни на міжнародному ринку. Концепція "Country Branding". Успішні кейси: Японія, Іспанія, Швейцарія, Туреччина, Україна.	2
14	Міжнародні туристичні потоки та тенденції їх розвитку. Географія світових туристичних потоків, статистика прибуттів і виїздів. Нові напрямки подорожей, фактори зростання та спаду. Прогнози розвитку туризму у XXI столітті.	2
	Всього	28

4.2. Теми семінарських (практичних) занять

4.2.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Визначення показників туристичного потенціалу країн та регіонів світу. Робота з відкритими базами даних (UNWTO, World Bank, Travel & Tourism Competitiveness Index).	2
2	Порівняльна оцінка туристичного потенціалу країн Європи. Завдання: оцінити і порівняти туристичну привабливість Франції, Італії та Іспанії.	2
3	Дослідження туристичних ресурсів країн Скандинавії. Складання картосхеми туристичних об'єктів і видів туризму.	2
4	Аналіз туристичних напрямів Центральної та Східної Європи. Завдання: визначити переваги й слабкі сторони туризму в Чехії, Польщі, Україні	2
5	Оцінка туристичного потенціалу Азії. Порівняння туристичного розвитку Японії, Китаю, Таїланду, Індонезії.	2
6	Дослідження туристичних ресурсів Америки. Завдання: скласти профіль країни за критеріями природного, культурного, інфраструктурного потенціалу.	2
7	Аналіз туристичного іміджу країн Африки та Близького Сходу. Вправа: SWOT-аналіз (сильні/слабкі сторони, можливості, загрози).	2
8	Комплексна оцінка туристичного потенціалу України.	2

	Розподіл за регіонами, види туризму, індекс привабливості регіонів.	
9	Підсумкове практичне заняття: розробка аналітичного паспорта туристичної країни. Завдання: підготувати «туристичний профіль» обраної країни з графічним відображенням даних.	2
	Всього	18

4.4. Завдання для самостійної роботи

4.4.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Історія становлення й розвитку країнознавства. Країнознавство в Україні.	5
2	Туристичні DESTИНАЦІЇ в Польщі, Чехії, Сербії, Словаччини, Угорщини, Чорногорії.	5
3	Туристично-країнознавча характеристика Австралії.	5
4	Об'єкти ЮНЕСКО як туристичний ресурс Іспанії та Італії. Історико-культурна спадщина Іспанії.	5
5	Природно-ресурсний потенціал та туристично-рекреаційні ресурси Індії	5
6	Регіональна характеристика динаміки туристичної галузі Туреччини.	5
7	Проблеми і перспективи розвитку спеціалізованих видів туризму в Південній Африці.	5
8	Характеристика провідних туристичних країн району Карибського басейну, їх центри та розвинені види туризму.	5
9	Туристично-країнознавча характеристика Ізраїлю. SPA-туризм в Ізраїлі.	5
10	Характеристика туристичного потенціалу Японії, Швеції, Туреччини. Туристично-країнознавча характеристика Норвегії.	4
11	Туристично-рекреаційні ресурси Латвійської Республіки: стан та перспективи розвитку.	4
12	Особливості розвитку готельного господарства Африканського рекреаційного регіону.	4
13	Туристична привабливість Нової Зеландії.	4
14	Розвиток адаптивного туризму в національних природних парках США.	4
15	Провідні морські, гірські та бальнеологічні курорти та рекреаційні зони Чехії.	4
16	Археологічні пам'ятки як об'єкти пізнавального туризму на території Єгипту	4
17	Міста як центри пізнавального туризму на території Іспанії.	4
18	Бальнеологічні ресурси як основа лікувально-оздоровчого туризму на території Угорщини.	4
19	Релігійні особливості Італії як фактор розвитку туризму	4
20	Оцінка туристичних ресурсів для цілей спортивного туризму на території Китаю.	4
	Всього	89

4.5. Індивідуальне навчально-дослідне завдання – не передбачено

4.6. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни передбачено комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяє розвитку творчих засад особистості майбутнього фахівця, з урахуванням індивідуальних особливостей учасників освітнього процесу.

З метою формування професійних компетентностей широко впроваджуються інноваційні методи навчання. Це – комп'ютерна підтримка освітнього процесу, впровадження інтерактивних методів навчання (робота в малих групах, мозковий штурм, ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань, кейс-метод, проєктний метод тощо).

За джерелом знань:

- словесні: розповідь, пояснення, лекція, інструктаж, бесіда, дискусія;
- наочні: ілюстрація, демонстрація;
- практичні: практичні роботи, вправи, самостійна робота студентів з різними джерелами інформації, складання конспектів (тез), робота з картою, робота зі статистичними матеріалами, доповідей, повідомлень, презентацій, аналіз проблемних ситуацій, встановлення причиннонаслідкових зв'язків та географічних закономірностей, прогнозування тощо.

Дистанційні методи навчання: метод індивідуалізованого навчання, навчання з освітніми ресурсами (освітні платформи Google Classroom), зустрічі у Google Meet, робота у Telegram, робота у Viber-групах).

4.7. Засоби діагностики результатів навчання здобувачів освіти. Порядок та критерії виставлення балів

Підсумкове: залік

Поточне: фронтальне та індивідуальне усне опитування, письмове опитування, тестування, географічні номенклатурні та термінологічні диктанти, перевірка практичних робіт, перевірка конспектів (тез), перевірка виконання самостійної роботи, повідомлень, мультимедійних презентацій, контрольна робота тощо.

Критерії оцінювання:

При **поточному** контролі *оцінці підлягають*: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах; активність при обговоренні питань; результати виконання і захисту практичних робіт, експрес контролю у формі тестів тощо.

Критеріями оцінки є: повнота розкриття питання; логіка викладання, цілісність, системність відповіді, культура мови; самостійність суджень студента і творчість мислення, його теоретичний рівень; використання основної та додаткової літератури; аналітичні узагальнення, уміння робити порівняльний аналіз; виконання письмових завдань: логічність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Максимальний бал за виступ з питань певної теми курсу на практичному занятті (або письмова робота) – **4 бали**.

Критерії оцінювання усної відповіді:

3,5 – 4 б студент повністю засвоїв теоретичний матеріал, логічно викладає його, пов'язуючи з вивченим раніше, бачить міжпредметні зв'язки, наводить аргументи, робить посилання на потрібну літературу. Обов'язковим є ознайомлення з додатковою літературою, її опрацювання і використання під час розкриття питання. Студент робить висновки, висловлює гіпотези, дискутує.

2,5 - 3 б студент засвоїв теоретичний матеріал, вільно викладає його, наводить приклади, однак є незначні проблеми з усвідомленням системних зв'язків, коментарем теоретичного матеріалу. Не завжди дотримується логіки викладу, припускається незначних помилок чи неточностей.

1,5 - 2 б студент засвоїв матеріал на рівні переказування, відтворює вивчене не завжди логічно, припускається помилок.

0,5 - 1 б студент невпевнено переказує матеріал, не завжди вправно ілюструючи його. Під час відповіді потребує допомоги, допускається помилок.

Критерії оцінювання виконання практичних завдань:

3 бали При виконанні практичних завдань студент продемонстрував високий рівень оволодіння вміннями аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати. До кожного завдання наявні висновки та узагальнення. Студент застосував творчий підхід до виконання завдань. Картографічні матеріали оформлені правильно, виконані якісно та охайно. У практичній роботі відсутні орфографічні, граматичні, стилістичні чи мовленнєві помилки.

2 бали При виконанні практичних завдань студент продемонстрував вміння аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати. Наявні висновки до кожного завдання, але у деяких висновках недостатня доказова база. Картографічні матеріали оформлені правильно, виконані якісно та охайно. У практичній роботі присутні окремі стилістичні помилки.

1 бал – у практичному завданні відсутні висновки до окремих завдань або більшість висновків помилкові. Картографічні матеріали оформлені з помилками, виконані не якісно та неохайно. У роботі наявні грубі фактичні, теоретичні та стилістичні помилки.

Критерії оцінювання самостійної роботи студента Максимальна кількість балів за всі завдання для самостійної роботи – **20 балів**.

20 б. ставиться у випадку, коли студент повністю і якісно виконав всі завдання для самостійної роботи. Демонструє досконале знання та розуміння теоретичного матеріалу тем, що виносяться на самостійне опрацювання. Вільно оперує різноманітними класифікаціями, підходами тощо. Наявні посилання на декілька джерел інформації. Відповідь на поставлені запитання повна, насичена глибокими та розгорнутими судженнями, прикладами, висновками. Виклад матеріалу має логічний, доказовий і послідовний характер. Студент володіє вміннями аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати. Аналізує різні підходи до трактування тієї чи іншої проблеми. Вільно висловлює свою позицію з проблемних питань та аргументує її. Демонструє творчий підхід до виконання завдань. Володіє вміннями застосовувати теоретичні знання на практиці не тільки в знайомих, але й в нових ситуаціях. Володіє високою грамотністю викладу матеріалу, культурою мовлення. У відповіді відсутні орфографічні, граматичні, стилістичні чи мовленнєві помилки.

15 б. ставиться, коли студент виконав всі завдання для самостійної роботи, при цьому 2/3 завдань виконано якісно. Відповідь майже повна, має усвідомлений та достатньо розгорнутий характер. Виклад матеріалу структурований, логічний, але дещо порушена послідовність викладу. Студент володіє вміннями аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати. Але у відповіді недостатня доказова база, мало прикладів, нечітко прослідковується зв'язок теорії з практикою. При відповіді на проблемні питання студент висловлює свою позицію, але недостатньо її аргументує. Вільно оперує знаннями, застосовує їх в знайомій та новій ситуації. Присутні окремі стилістичні помилки.

10 б. ставиться, коли студент якісно виконав ½ завдань. Демонструє вкрай поверхові знання з тем, винесених на самостійне опрацювання і неспроможний відтворити інформацію в повному обсязі. Оперує лише окремими фразами. Студент відтворює лише окремі фрагменти матеріалу, називає розрізнені факти. Відповідь занадто лаконічна та має вигляд окремих висловлювань, не пов'язаних між собою. Студент не володіє вміннями застосовувати теоретичні знання на практиці, не наводить приклади тощо. У відповіді наявні грубі фактичні, теоретичні та стилістичні помилки.

5 б. ставиться, коли студент виконав лише 1/3 завдань та демонструє має вкрай поверхові знання з тем, винесених на самостійне опрацювання і неспроможний відтворити інформацію в повному обсязі. Оперує лише окремими фразами. Студент відтворює лише окремі фрагменти матеріалу, називає розрізнені факти. Відповідь занадто лаконічна та має вигляд окремих висловлювань, не пов'язаних між собою. Студент не володіє вміннями застосовувати теоретичні знання на практиці, не наводить приклади тощо. У відповіді наявні грубі фактичні, теоретичні та стилістичні помилки.

2 б. ставиться, коли студент виконав лише 1/4 завдань та демонструє має вкрай поверхові знання з тем, винесених на самостійне опрацювання і неспроможний відтворити інформацію в повному обсязі. Оперує лише окремими фразами. Відповідь занадто лаконічна та має вигляд окремих висловлювань, не пов'язаних між собою. Студент не наводить приклади тощо. У

відповіді наявні грубі фактичні, теоретичні та стилістичні помилки. Крім того студенти мають змогу отримати

1 б. за доповнення.

У разі, якщо здобувач подав декларацію про визнання результатів неформального та /або інформального навчання стосовно певного освітнього компонента ОП, оцінювання відбувається відповідно до Порядку визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в Центральнотукаїнському державному університеті імені Володимира Винниченка (затвердженого вченою радою університету, протокол № 9 від 26 грудня 2022 р.).

Результати навчання та компетентності, що можуть бути визнані в межах цього освітнього компонента, можна досягати та здобувати в системі неформальної освіти під час участі в тренінгах, майстер-класах, семінарах, вебінарах, дистанційних курсах, стажуваннях тощо, що підтверджено відповідним документом (дипломом, сертифікатом, свідоцтвом под.). – пункти 1.5, 1.6, 1.9, 1.10 названого Порядку.

Отримання здобувачем диплома, сертифіката, свідоцтва як результати неформального та /або інформального навчання розглядається відповідно до Положенні університету. Рішення про оцінювання приймається на основі зазначених кредитів, годин, тематики навчання. Можуть бути перезараховані практичні роботи або контрольні роботи, повністю або частково (від 5 до 60 балів відповідно).

4.8. Перелік програмових питань для самоконтролю:

1. Що є об'єктом і предметом туристичного регіонотзнавства?
2. Які основні завдання туристичного регіонотзнавства як науки й навчальної дисципліни?
3. Назвіть основні функції туристичного регіонотзнавства.
4. Які методи використовуються у туристичному регіонотзнавстві?
5. У чому полягає взаємозв'язок туристичного регіонотзнавства з економікою, географією, історією та культурологією?
6. Які існують принципи туристичного регіонотзнавства дослідження?
7. Розкрийте зміст понять «країнознавство» та «регіонотзнавства».
8. Назвіть етапи становлення та розвитку країнознавчих знань.
9. Які наукові школи сформувалися у світовому країнознавстві (французька, німецька, українська)?
10. Поясніть зміст концепції географічного детермінізму.
11. У чому полягає сутність цивілізаційного підходу в регіонотзнавстві?
12. Які основні теорії держави використовуються у туристичному регіонотзнавстві?
13. Дайте характеристику поняття «географічне положення країни».
14. Що означають терміни «територія» та «простір» у країнознавчому контексті?
15. Яке значення має політична карта світу для туристичного країнознавства?
16. Як класифікують держави за формою правління та політичним режимом?
17. Яке значення мають кордони для розвитку туризму?
18. Що таке етнічна, мовна та релігійна карти світу і як вони впливають на туризм?
19. Поясніть зв'язок між національною державою та міжнародним туризмом у добу глобалізації.
20. Що означають поняття «образ», «імідж» і «бренд» країни?
21. Які чинники формують туристичний імідж держави?
22. Які етапи створення та реалізації туристичного бренду?
23. Назвіть приклади успішних національних брендів у світовому туризмі.
24. Яке значення має іміджева політика держави у розвитку туризму?
25. Які принципи покладено в основу туристичного районування світу?
26. Назвіть основні туристичні макрорегіони світу.
27. Які чинники впливають на формування туристичних регіонів?
28. Як відрізняється туристичний потенціал розвинених і країн, що розвиваються?

29. Які міжнародні організації відіграють провідну роль у розвитку світового туризму?
30. Назвіть основні особливості туризму в Європі.
31. Які країни є лідерами європейського туризму?
32. Охарактеризуйте туристичні ресурси Північної Європи.
33. Назвіть провідні туристичні напрямки Центральної та Східної Європи.
34. Яку роль відіграє Франція в міжнародному туризмі?
35. Назвіть туристичні країни Східної, Південної та Південно-Східної Азії.
36. У чому полягають особливості розвитку туризму в Китаї та Японії?
37. Яке місце займає Австралія та Океанія у світовому туризмі?
38. Назвіть провідні види туризму в країнах Південно-Східної Азії.
39. Поясніть роль природно-кліматичних умов у розвитку туризму Азії.
40. Які особливості туристичного розвитку Північної Америки?
41. Які країни Карибського басейну мають найбільшу туристичну привабливість?
42. Які туристичні ресурси вирізняють Південну Америку?
43. Чому США вважаються центром світового туризму?
44. Назвіть провідні туристичні міста Америки.
45. Назвіть основні туристичні райони Африки.
46. Які країни Африки мають найбільший туристичний потенціал?
47. Які особливості туризму характерні для країн Близького Сходу?
48. Яке місце займають Єгипет, Марокко, Кенія, ПАР у міжнародному туризмі?
49. Охарактеризуйте туристичний потенціал України та її позиції на міжнародному ринку туризму.

4.9. Схема нарахування балів, які отримують студенти

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальне завдання											Сума
Теми курсу										СРР	
Пр1	Пр2	Пр3	Пр4	Пр5	Пр6	Пр7	Пр8	Пр9	Кр1		Кр2
7	7	7	7	7	7	7	7	7	10	10	

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	Бали ECTS	Залік
90 - 100	A	зараховано
82 - 89	B	
74 - 81	C	
64 - 73	D	
60 - 63	E	
35 - 59	F	незараховано
1 - 34	FX	незараховано

5. НАВЧАЛЬНО МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

5.1. Рекомендована література

Основна

1. Аніпко Н. П., Туристичне країнознавство. Західна та Північна Європа: навч. посіб. Чернівці: Чернів. нац. ун-т, 2022. 240 с.

2. Аріон О. В., Улішанець С. І., Дмитрук О. Ю. Географія туризму: навч. посіб. Київ: Київськ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, 2019. 206 с.
3. Доценко А. І. Географія туризму: навч. посіб. Київ: Університет «Україна», 2020. 177 с.
4. Доценко А. І. Туристичне країнознавство: навч. посібн. Київ: Університет «Україна», 2022. 148 с.
5. Мальська М. П., Бордун О. Ю., Гамкало М. З. Туристичне країнознавство. Азія та Океанія: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 184 с.
6. Мальська М. П., Гамкало М. З., Бордун О. Ю. Туристичне країнознавство. Європа: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 224 с.
7. Уварова Г. Ш., Мелько Л. Ф. Туристичне країнознавство: навч. посіб. Київ «Ун-т «КРОК», 2022. 410 с.

Допоміжна

1. Мальська М. П., Антонюк Н. В., Занько Ю. С., Ганич Н. М. Країнознавство: підручн. Київ: Центр навч. літератури, 2017. 528 с.
2. Мальська М. П., Гаталяк О. М. Туризм у містах: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 224 с.
3. Мальська М. П., Худо В. В. Туристичний бізнес: теорія та практика: підручн. 2-ге вид., перероб. та допов. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 368с.
4. Скрипник Н. Я., Сердюк А. М. Рекреаційна географія: навч. посібн. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 296 с.

5.2. Методичне забезпечення

Лекції, практичні заняття в класрум.

5.3. Інформаційні ресурси

1. [UN Tourism \(офіційний сайт WTO\)](#)
2. [World Travel & Tourism Council \(WTTC\)](#)
4. [Statista - Tourism Section](#)
5. [UNESCO World Heritage Convention](#)
6. [National Geographic Education](#)
7. [The World Factbook \(CIA\)](#)
8. [Google Arts & Culture](#)
9. [TourLib.net \(Туристична бібліотека\)](#)
10. [Державне агентство розвитку туризму \(ДАРТ\)](#)
11. [Ukrainer](#)